

Diariulu

miserului Vicariu din Wiltschire.

Tradusu de J. G. Codru.

(Urmare.)

In 2. Ianuariu.

Fortuna me impressóra cu comorile selle. Azi dimanétia iaro capetai de la posta unu pacu de bani cu doisprezece pundzi sterlini, d'empreuna cu o epistola de la Domnulu Fleetmann. E pré multu. Pentru totu Sielinulu tramisse unu pundu sterlinu. Crezu ca-i ámbla bene. Ni o si spune, ce e dreptu. Mi pare reu ca nu-i potiu multiumi, fiindca uitá a insemna loculu in care se afla. Dómne appera-me, se nu me mándrescu ajjungundu la atáta avutia! Écca cu encetulu voiu poté plati si detoria lui Brook la D. Withil.

Dupo ce spussei feteloru ca mi scrisse Domnulu Fleetmann fu o noua serbatória. Nu potiu precepe ce voru fi avendu fetele cu Domnulu Fleetmann. Genni se rosí si Polli sari rizendu de-i acoperí facia cu manile. Atunci Genni facú ca cumu s'ar supperá pre copillarósa Polli.

Le lessei scrissória lui Fleetmann. Abea o potui, ca estu teneru pare ca aiuresce. Me lingusiesce cumu nu meritu. Tote alle lui-su entrecute. Asiá si ce scrie despre buna Genni. Ea erá intr'o dispusetione asiá de minunata cându legeamu, in cátu nu-i puteamu cautá in facia. Din altele ce se attingea de dinsa in epistola suná asiá:

„Cându essii din casa Domniei telle, nobile barbatu, mi fú ca cumu asiú essi din cea parentésca spre a reentra in lumea desiérta. Cátu voiu trai nu te voiu uitá; nici-o-data nu voiu uitá cátu de bene-mi fú la Domnia tea. Te vezu inca inante-mi, in avuta Dle. miseria, in crestinésca Dle. umilentia, in patriarcalea Dle. mariuimia. Si minunata,

sglobiva lingusitória Polli; — apoi Genni — o! pentru dinsa nu se afla attribute! — ce attributu se da santiloru sub a caroru attingere tóte alle pamentesci se transfigura? — Totu-de-una-mi voiu aduce a mente de momentulu, in care-mi déde cei doisprezece Sielini; totu-de-una de vorbele cu cari me consolá. — Nu te mirá, acei bani ii tiu inca. Pre o mia de Guinee nu'i dau. Póte in scurtu-ti voiu splicá totu cu gura. De cându-su n'am fostu mai ferice, nici mai ne ferice, ca acumu. Recomenda-me amabileloru Dle. fie, déca-si mai potu aduce aminte de mine.“

Din aceste vorbe alle lui Fleetmann conchizu ca va se vina iare la Crekelade. Masiu buccura! ca atunci i asiú poté multiumi. Póte tenerulu mi au tramissu totu ce are fiindu ca'i dedessu impromutu jumetate din ce avussemu. Acésta me camu suppera. Ceva camu usiorellu la mente mi se pare a fi; inse fóra indointia omu onestu.

Micului Alfred ii place la noi. Azi surrise catra Polli, candu Genni ca o june mama lu tinéa in bracie. Copillele au mai buna cura de dinsulu, de cumu-mi imaginassemu. Déra si e frumusiellu ca o flóre. Iam cumperatu unu léganasiu catu se póte mai elegante si tóte necesariiele in abundantia. Leganutiulu sta longa pátu lu Genni-ei. Ea veghiaza ziua nóptea ca angerulu custode assuprá acestui copillutiu.

In 3. Ianuariu.

Azi ajjunse Domnulu Vicariu Bleching cu junea sea socia in ospetoria locale, si me pofti acollo. Me dussei numai-de-catu la dinsulu. E unu omu fórté placutu si curtenosu catu se póte. Mi spuse, ca e allessulu urmatoriu allu meu in parochia, ca doresce, de cumva n'am óre-ce in cóntra, a intrá numai-de-catu in dregatoria, ca pena una-alta potu locui in casa parochiale, fiind ca Dluu pena la Pasci

capeta locuintia in casa Dlui Alderman Fieldson. Iam respunsu, ca déca doresce in data potu sei predau actele officiöse, ca se am mai multa libertate a me capui de altu postu óre-unde. Parretai numai dorintia se mi permitta a mai tiné cate o predica de licentia poporului in bisericele, unde atati anni enuntiassemu cuventulu Domnului.

Dupo aceste-à mi zisse, ca dupo prânzu va veni se véza localulu parochiale. Cotra séra si veni cu vicarésa si Domnulu Alderman. Vicarésa e grea-mare. Se pare camu supérba si de vitia nobile; ca nimica nu'i placù la noi, si la fia mea abea i aruncà o cantatura. Vezendu pre miculu Alfred in léganu se întórse spre Genni si intreba: „Ori esci maritata? Béta Genni rossi ca foculu si facù semnu din capu, ca nu. Mi cantà se viu copillei intr'ajjutoriu, spre a-o scapá din confundatione. Dómna Bleching ascultà narrationea mea fórte curiósá, strimbà din buze si mi întórse dosulu. Estu lucru mi se parù insolentia (obraznicia), déra tacui. Iam postitu la ceaiu si n'au voitu se remána. Domnulu vicariu se pare a fi pré plecatulu servu allu Dómnei selle socia. Ne parù bine candu scaparamu de visita loru.

In 6. Ianuariu.

Domnulu Withil e unu omu escellinte; judecu dupo scissorea ce mi tramisse. Me vaierà pentru nefericea garantia si me consóla dechiarandu, ca se nu mi facu superare pentru solutionea baniloru, chiar de nu i asiu puté plati in zece anni, sau nici odata. Crezu ca mi cunnósce impregiurarile pre a casa, fiinduca le attinge cu mare delicatétia. Me cunnósce omu onestu; si de acésta me buccuru mai multu. Déra nici se fia insiellatu. Cátu voiu puté, plecu insusi la Trovbridge si'i ducu cei doisprezece pundzi de la Fleetmann accomputu diu colosalca mea detoria.

Genni me incredentiaza in desiertu, ca dórme nóptea bine, ca miculu Alfred nu'i casiuna insomnia desteptanduse regulatu numai odata nóptea, si ca dupo cei da papa din tassutia iaro se culca. Vezu ca nu e adevératu. Me camu ingrigezu de ea! Une ori pare ca nu e asià vinóia, ca mai inante, de si e mai multiumita si mai ferice dupo apparentia, de câtu atunci, candu duceamu in tóte zillele grigea máncarei. Une-ori o vezu la cosatura standu uimita fóra misi-caré visandu cu ochii deschisi, si manile óre-candu pline de vigórea bar-

batiei le lassa attirnate in pólla. Candu-i vorbesce cineva in asià momentu, resare spaimentata, si' cautata se recugete la celle ce s'au zissu. E vedératu lucru, ca acésta se casiuna prin intreruperea somnului nóptea, de si ea néga cu obsténatione, si nu vrea se dórma câte pucinellu ziua. Spune ca nu o dóre nimica, si e deplinu sanetósa.

N'asiu fi crezutu nici-o-data ca Genni se fia asià de frivóla. Laudele lui Fleetmann de buna samma nu i au desplacutu; fiinduca mi au cerrutu scrissória lui, cá se o mai léga o-data, si vezi nu mi o au mai data inapoi. O tine in corfitia de cusetura. Din partemi! — —

In 8. Ianuariu.

Predica mea de licentia storse lacrimi din ochii celloru mai multi auditori, si prin acésta me convinsei ca totu me iubira poporarii. Din tóte partile capetai víi protestationi de stíma si fui impressuratu de daruri. Nici-o-data numi fu casa asià de plina de aleminte, vinuri si dulcetiuri de tóta specia, ca acumu. Sa fiu avutu óre cându in dillete de lipse numai o centime din dinsele m'asiu fi stimatu mai multu ca ferice. Acumu potiu dice ca notamu in abundantia; insa buna parte din este daruri iara in daru au mersu. Eu cunnoscú multe familié misere in Crekelade, si Genni cunnósce si mai multe, de câtu mine. Acei oameni sa bucura a cuma inpreuna cu noi.

De acésta predica-mi simtii celle mai dinintu alle mélle atinse. O scrisséssem in lacremi, ceci era despartirea de lumea mie cunnoscúta, de chemarea, de vocatiunea mea. Acumu sântu unu delaturatu din vía Domnului, ca unu servu nefolatoriu, si totusi amu lucratu, nu ca unu naemitu, multe vitie bune amu plantatu, multi spiní amu smulsu. Sunt delaturatu din víia unde diua-nóptea am veghiatu, am envetiatu, am mustrátu, am consulatu, m'am rugatu. Nam fugitu de patulu sufferintiei; edeficatam pre murinti in lupta cu sánta sperantia, amblatam endreptandu peccatosii si pré miseri singuri nu iam lassatu; pré cei perduti iam rechematu la callea vietici, Ah, suffletele tóte, care era allípíte de suffletulu meu, s'au ruptu de cotra mine! — cumu se nu sangereze anima mea? Inse fie voia Domnului!

Bucurosú m'asiu embi'a acum Domnului Smart, se tinu Vicariatulu si fora remuneratione, déca successoriulu n'ar fi luatú Deregatoria in séma! Eu-su

dedatu cu miseria de micu, si grigile nu m'au parésitu de cum am essitu din copillaria, Cu banii lui Alfred am eu si copillele destullu. Enca si pentru dillele betrane potemu crutia, multiumindune cu nutrementu mai simplu. N'asiu mai suspina asupra timpului si a ventului ce-mi spulbera caruntulu peru, numai se potu porta cuvintulu lui Dumnezeu din Satu in Satu. Fia in sa! De cé se murmuru. Lacremile, ce-mi pica pre asta fóia, nu-su lacremi de nemultiumitu. Nu ceru avutii si dille bune, nici am cerutu veri-o-data. Déra Dómne, Dómne! Nu departa pre Servulu teu din Servitiulu teu de pururea, de sii suntu puterile putine. Las-same iara in viia tá, se venezu sufflete suptu binecuventaria ta.

In 13. Ianuaru.

Calletoria mea la Trovbridge avù finitu preste aseptare bunu. Ajjunsei in betranulu si placutulu opidu tardiu nóptea si cu petiórele rupte de ostentione, in câtu a doua zi demânétia abea me potui destepta din somnu. Dupo ce me imbracai curatiellu — de cându fui mire nu me facussemu asia elegante; buna Genni curasse de mine cu fiasca amóre — plecai din ospetaria la D. Withil. Dlui séde intr' o casa mare pompósa.

Me accuprinse cu óre-care recélla la inceptu; éra dupo ce'i spussei cine-su, me dusse intr'un cabenetu fórté fromosu si micutiu. Acíi multiamii pentru multa bunetate si generosetate, 'i istorisai cumu dessemu numita garantia, apoi tóte asprele appesari alle sórtei cu care me luptassemu de atunci in cóce. In fine vrui se'i dau cei doisprezece pundzi Sterlini, si 'i pusei pre méssa.

Domnulu Withil se uita la mene lungu surridindu cu o maniera uimitória, mi luua mâna mi o strinse si zisse: „Te connoscu. Am cercetatu bene despre Domnia tea. Esci unu omu de omenia. Ia-ti banii indereptu. Nu mi asiu ierta in viiétia, se-ti rapescu darulu annului nou in impregiurarile in care te affi. Mai bine te mai daruescu si eu cu ceva, si te rogu se iéi darulu acesta dreptu suveniru.“

Zicandu aceste-a se scullà, addusse din alta cammera o scrissória, o deschisse si mi o puse in mâna cu aste vorbe: „Garantia si subsemnatra Dle. ti-su inca connoscute? Ti-o daruescu Dle. si copiiloru.“ Apoi mi o relua, o rupse in meziu si mi lassa in mâna. Nu potui afla vórbe de multiumire, atátu fui de stupefaptu. Ochii mi se necára in lacremi. D. Withil vezù bine ca i asiu

multiumi si nu potu. „Taci, taci! mi zisse, nici o sillaba mai multu, te rogu; acésta e singura multiumire ce cerru de la Domniatea. Nefericelul Brook inca i asiu fi iertatu buccurosus detoria, déca ar fi venitu se me róge.“

Mai generosu barbatu, ca Domnulu Withil nu connoscu. Mi se arreta mai multu ca bunu. Me indetora se'i istorisezu multu despre impregiurarile melle de pâne acumu, apoi me presenta Dómnei si fiu-seu. Demanda se mi adduca legatura din ospetaria in casa sea, me tiinù la dinsulu si me ospeta domnesce. Camera in care me culcai nóptea, tapetele, paturile era asia de munde si pompóse, in câtu pareca ca-mi-e téma se le intrébuintiezu.

A doua zi me tramisse la Crekalade in carreta sea cea elegante. Me despartii cu anima uimita de acesta binefaptoriu. Copillele plânsera de bucuria cu mene impreuna, déca le arretai garantia, ce ne casionasse atáta grige: „Vedeti, le zissei, asta usióra charteutia au fostu cea mai grea povara a viietiei melle; acumu écca-o nemicita. Rogati pre Domnezu pentru lungirea viietii si fericirea mantuetoriului nostru.“ (Va urma.)

Lilla culmilor.

(Urmare.)

A muntilor seriósâ tãcere numai acum a semtit sgomot de viuétia, La tot copaciul se au constituit doi români ca se taiá trupul lor robust; apoi toti mic cu mare, bêtrân, bãrbat, june, bãiat, bêtrâná, nevéstá, fétá si copilá au incept a scobi stâncile muntilor, toti insufletiti au lucrat in acésta deprindere mântuitoriá; dar sufletul intreprinderei a fost — pretot-indené — Stoica, si frate seu, ca dóe vigelií resbunátorie, ca si când ar avé propus a nemici muntii cei bãtráni...

Aici încá nu e urma poterei mánilor omenesci; stâncele muschióse dupo secli milenari încá privesc cu o mândriá 'nnaltá; stejariii si acum — ca nisce chedri d'in Livan — se 'nnaltia cátrá vecinul Olimp; granitii si marmorii, si acum stelesc ca nisce dile de bucuriá; inse acestea tote numai un graiu ascéptá, si cu o repedime 'ngrositória vor porni la vale.

Radiete sórelui aurie acum salutá pre urmá oglinda netedá a márei adence, si intreprinsul opigantíc e finit, si tare ca natura. Asurimea ceriu-

lui e preserată cu stele, ér alpii cărunti sclipesc ca nisce munti de d'émant. Stoica nu repausá, el se darimá pre umerii muntelui, si dieresce 'ndepártare, prin munti si váli pre Lilia culmilor, care in urmă — ca un fulger — despare d'in nainté ochilor lui; el se vânsolesce mai sus, pen' la crescetul muntelui, pre care încă pen acum fiintiá omenescá nu l'a pipait, si scotiendu-si ochenu-l indemânasá ochilor, nu resuffa, nu se clátesce, nu aude, numai se uitá ca o columná milenariá claditá dela naturá in corona muntilor, in urmă strigá — cu un ton triumfătoriu —: „se apropiu!“ muntii resuná — intreit — cuvintul lui, românii si tréséra, si cu ánimá pálpitátóriá fericitésá nóptea grátulátóriá. —

II.

Nóptea se assiédiá — ca un cálótoriu obosit — pre colinele muntilor, splendórea transparinte a rubinului, si amethystului se inneguresá, si orisonul se invesece cu flor intunecos; inse luna, fánariul noptiale appare cu blândétiá, se 'análtiá cu mándriá, si lucesce in mârre ca se decure cáriera menitá a soliei séle d'ívine; in urmă ea încă — vescediend ca un criu adápat cu brumá — sárutá cu doliósiá d'iadema muntilor, si nevoind a vedé tragediá intemplândá: dice „remas bun!“ —

Numai câteva stele mai licuresc încă pre firmámentul ceriului, ca si când ar dice: Dumnedieu tóte le vede, el se 'ngrijesce ca un párinte adeverat despre tóte creaturele séle iubite! — Inse ce aud? ce sgomot se apropie? pámentul tremurá sub greutatea pasilor; vai! o armatá 'nfricosiétá vine! féciele li sunt nevediuete, numai ochii cei merunti si armele celea sclipicióse strălucesc.

Dóe dieci si patru de arapi, scortáti de o sutá de fáclii tiresc o caretá pedéstrá; Canul cu cap d'oscoperit, nas turtit, si faciá caniná vine sforáind pre un parip arap, infrumsetiat cu o pele de leopard, piciórele i repausá pre o periná móle d'in tapet persian, si 'n bratiele i deschise străluce o figurá scáldatá 'n voluptáti delirice, o fiintiá nevinovatá! ea e, ea e Lilia culmilor! — D'in drept conversésá dóe turce frumóse, clipind cu ochi invediósi cátrá necunoscuta „trasá-inpinsá“, care asia tempuriu le a alungat dela gratia Canului seu.

Condu-ne, condu-ne Lilia! in acéa frumósa si binecuvintatá tiérá in care te forma-si, condu-ne! ca precând se va resfira aurora deminetiei: se pottem repausa in destulare.

Intr' acestea un toiu mare a pátruns urechile Canului, si étá! un tatar gregariu se 'nfácisiésá 'n nainte-i, care cu un ton spáimentat dice urmátóriele: „Gratióse Can! tiéra acesta e mormentul viuetiei nostre! povátuiեսce-ne 'n drept, altminté toti amelim privind d'in náltime in prepastiá várilor!“

Cará-te prápáдите! au nu destul temp ve-ti avé mâne de repaus? lengá tesaurii si jafurile rápinde. (?) — Abia se a depártat acesta, si 'ndatá se apropie un típ mai confus, cu mâni scáldate 'n sânge; infricosiét e locul acesta! — dice el — am intempinat o mare turburatá aici in vale, adevratu cá apa nu e afundá, dar indatá ce intrám in densa: incep nescari bale marine a ne sfártica, si escármena cum scarmeni penele, mai multe mii d'in noi au fost sfortiati — intre celea mai amare chinuri — a si sânti viuétia; se ne re'tornám dar gratióse Can in patria nostrá!

Canul ca o furtuná vigeliosá si incórdá arcul: peri suflete ticálose, cáci eu nu am debuintiá de ostasi ca tu! Faciá Lilliei se 'nvesce 'ntr'o colóre purpuriá, care vedesce un surris tainic de bucuriá; fórté multi sierpi de apă sunt la noi — dice ea — inse decá odatá am tránátat márióra 'ngustá: sântem scutiti de tótá nefericirea! si 'nbrátisiend grumadiul Canului 'l stringe cu entusiasmu cátrá sene; si pená când se cásnesc tatarii a strábate preste baltá: étá! un bucin sfásie desímea codrilor, a cui echo potínte 'l repetiesc indiecit stáncele, si copacii alpilor; dupá acésta cu un ton pátrundietoriu se dá semnu de bátáliá „Pentru Dumnedieu si patriá!“

Lupta se 'ncepe, pámentul — de un murmur spáimántătoriu — se cutremurá, ca si când se ar teme a ingítire sângele varvarilor cel spurcat; copacii táiati — ca o grândiná — se teválesc d'in náltime cátrá vale; barierele sbórá una dupá alta — ca nisce globi — in intunerecul afundimei. Ce vedeniá infricosiéta! ai cugeta cá se luptá Ilie cu Belsebub; ce blástem asupra tatarilor! ce scená cumplitá! se pare cá plóá petró patiósá voidnd se cutropescá tótá natura, cum a cutropit Sodoma si Gomora; tot bolovanul stínge o miá de viueti si le resipesce. — (Va urma.)

М I X O A.

О тръсаръ дин ресвелья лѣ
Стефаѣн чел Маре

кѣ

Матеѣ Корвин Рецеле Бугаріеі.

Драма оріѣиналъ дн треі Акте, композъ де Днзл Николаѣ
Істрате. Ан. 1850. Дн Іаші.

ЛОГОДНА.

Персоанеле Актъ лѣ ал III.

Глѣгорча. Вікторіеа. Телѣда. Дннга. Міхъл. Шолтзъл.
Шѣндреа. Шмерѣл. Пѣлѣшѣ, лѣме мѣлѣт.

(Сченеле се петрек днтре рѣнеле тѣргълѣ Баѣеа ла 7. Ізлѣ ап-
пѣл 1468. Цнтерімѣл знеі вісерічѣ рѣнате. Кѣтева торпнѣте
кѣ інскрпцѣ дн мармър, о кѣсѣл дсратъ днтре сѣрмѣтърѣе
колоанелор, ла пѣчореле Тѣргълѣ вісерічѣ; ѣндѣл сченѣ се
перде дн дѣмбравъ.)

А К Т Ъ I III.

С ч е н а I.

Г л и г о р ч а.

Кѣпоск кѣ е апроане сѣршнѣл мѣ акѣма,
Снмдеск не тоатъ зѣа нѣтереа кѣтѣ слѣвеште.
О! кѣнд ва сосѣ оара сѣ нѣтрѣ дн торпнѣт.
Че се ва фаче оаре конѣла теа ачѣ?
Кѣнд ам нѣтеа сѣ мерѣет кѣ тогѣла ла Сѣчеава,
Сѣ фѣм днтре прѣтнѣнѣ, сѣ фѣм днтре аѣ поштрѣ,
Сѣ локѣт кѣ фрацѣ че сѣаѣ нѣтат де-аѣчѣ;
Сѣ пог мѣрѣ дн паче, сѣ пог фѣ лннѣнтѣт.

С ч е н а II.

Г Л И Г О Р Ч А, В И К Т О Р И Е А.

В и к т о р и е а.

Ештѣ Іарѣшѣ трѣсг тѣтѣкѣ! де че нѣ ланѣ тѣхнѣреа?
Маѣ вѣне прѣвеште ачесте флорѣчеле,
Шѣ везѣ че фрѣмѣсецѣ шѣ че нѣрос маѣ аѣ,
Кѣ вѣтѣ тѣѣстрѣе патѣра ле-аѣ продѣс.
Ачесте аѣбе, еатѣ: се кеатѣ Лѣкрѣтѣоаре;
Традѣцѣеа ворвеште де дѣнселеле романѣк,
Се зѣче кѣ одаѣт не лѣнѣ'зн пѣрѣоан,
Аѣ пѣлѣс о фегншоарѣ аманѣлѣ еѣ перѣдѣт,
Шѣ лакрѣтѣлѣ-атѣвѣче дн флорѣ се преѣкѣврѣ.
Де-ачеаа тоатѣ лѣмеа ле кеатѣ лѣкрѣтѣоаре.
Шѣ топорашѣ еатѣ кѣт сѣнт де фрѣмѣшеі!
Колорѣл лор е сѣмвол ал вечнѣчѣ дѣрерѣ,
Де-ачеаа окѣл пострѣ сѣснѣнѣ шѣі кѣлѣе.
Де дѣншѣ се ворвеште кѣодатѣ о стѣоаѣкѣ
Рѣнѣсе зѣа маре фегнѣда знѣі Domn.
Сѣодѣкѣ 'нчееа лѣме ла зн фѣчѣор ал еѣ,
Іар зн пѣлѣш де мѣнѣте кѣт о зѣрѣ дн аер,
Зѣврѣлнѣд кѣ топорашѣла дѣ рѣтезѣ о тѣжнѣ,

Шѣндатѣ конѣлѣца кѣзз 'н враѣцеле лѣт.
Атѣвѣча де тѣжнѣ стѣоаѣка аѣ скнѣмват,
Топорѣ'н флорѣчѣка че Топорашѣ дѣ зѣчет.
Прѣвеште ла ачеста аѣбасѣрѣ ка шѣ черѣл,
Везѣ стѣоа чеа де аѣр че е 'н мѣлѣокѣла еѣ;
Аша! кѣ'т маѣ фрѣмѣоасѣ? кѣ'нтрече фѣарте мѣлѣт
Не тоате днн вѣкетѣла ачест де флорѣчеле?
Еа трѣвѣе сѣ аѣбѣ перѣѣкѣнѣ дн нѣрос,
Де-ачеаа нѣчѣ одаѣт поѣ нѣл нѣтем снмдѣ.

Г л и г о р ч а.

Фрѣмѣоасѣ'тѣ ка шѣ тнѣ, дар снѣнѣтѣ вѣт дѣ зѣк?

В и к т о р и е а.

О! нѣтеле че поартѣ дѣ дѣрерѣс тѣтѣкѣ!
Се зѣче кѣ одаѣт зн жѣне пѣофегнѣцѣ
Фрѣмѣошѣ ка нѣште днперѣ ла Бісѣрѣдѣ сѣаѣ дѣс
Шѣ амѣноѣ не маѣрѣ 'нѣла кѣлѣгнѣд флорѣ,
Іар Бісѣрѣда ѣелоасѣ сорѣвѣ фѣрѣ де весте
Не жѣне днтре валѣрѣ шѣ'л днпнѣдѣ дндатѣ,
Днкѣт аѣѣеа вѣетѣл нѣтѣ прнѣ зн сѣснѣн,
Сѣ зѣкѣ конѣлѣцеі: Те роѣ нѣ тѣ зѣга.
Ачел сѣснѣн зѣфѣрѣнѣ не маѣ даѣкѣ дн дѣсе,
Атѣвѣча кѣар дн кѣлнѣ се преѣкѣл дн флорѣеа
Че аѣтѣзѣ тоѣ дн лѣме дѣ зѣк: Нѣ-тѣ-зѣга.
Іар фата сѣпѣратѣ пѣлнѣгнѣд аѣ влѣстемат
Ка Бісѣрѣда сѣ фѣе зн рѣѣ де 'нѣспнѣмѣтаре,
Шѣ'н вечѣ спре амнѣтѣре дн вѣтор се кѣргѣ
Ловнѣтѣ тоѣ деаѣна де петре шѣ де стѣнѣчѣ;
Влѣстемѣл се'н пѣлнѣсе, нѣ'поѣ мѣрѣ шѣ еа.

Г л и г о р ч а. Де знде шѣтѣі ачесте?

В и к т о р и е а. Ле-ам азѣгѣ тѣтѣкѣ.

Г л и г о р ч а.

Воѣенѣтѣ сѣ'тѣ фачѣ днстрѣкѣнѣ кѣ-ачесте флорѣчеле.
Ештѣ флорѣеа ка шѣ еле, шѣтѣ тѣ дрѣгѣца теа,
Пѣсѣреазѣле ла тнѣ шѣ нѣезѣ ка сѣ ворѣт.
Н'ар фѣ маѣ вѣне оаре сѣ не мѣгѣт де-аѣче,
Сѣ мерѣет ла Сѣчеава, знде сѣаѣ дѣс аѣ поштрѣ,
Шѣаколо днпрезѣсѣ кѣ тоѣі сѣ трѣтѣм?

В и к т о р и е а.

Тѣтѣкѣ, тѣ аѣче лѣтнѣа аѣ вѣзѣт,
Аѣче еѣге Баѣеа, аѣче сѣнт пѣскѣтѣ,
Днн неам дн неам аѣче, не-ам петрекѣт кѣ тоѣі;
Тот локѣл не дештеанѣтѣ зн дѣлѣче сѣвенѣр.
Прекѣт дештеанѣтѣ нѣмаѣ нѣмѣнтѣл чел патал,
Нѣ трѣвѣе де-аѣче сѣ мерѣет поѣ аѣзѣреа.
Чѣнѣнѣа мѣмеі теле сѣопѣрѣснѣм кѣ тогѣла,
Се н'аѣбѣ чнѣе'т нѣне нѣчѣ кандѣлѣ, нѣчѣ флорѣ.
Се н'аѣбѣ кѣѣтаре торпнѣтѣл стрѣшошеск.

Г л и г о р ч а.

Аша! дар днсе Баѣеа акѣма нѣмаѣ еѣте,
Де кѣт зѣдѣрѣ сѣѣрмате, дешѣртѣла ачест маре

Нъ пот де кѣт дъреца маї тѣлт а о тѣри.
Ла че ажѣтъ оаре дн окї съ тот авем
Іоана асѣ трїстѣ, ачесте рѣтѣшїде,
Ачестѣ сѣвенїре а знеї зїлі фатале?

Викторїеа.

Ън тѣрт дакъ ка Баѣеа, ка дара де апїк
Се афлѣ азї рѣїне, дѣрмат, дешѣрт, пѣстїїѣ;
Ведереа асѣ дакъ дї трїстѣ дърецоасѣ,
Се нѣ зїтѣм кѣ арѣ п'ѣн сѣвенїр де славѣ,
Че'н веакѣрї депѣртате ва спѣне 'н вїкторїѣ
Ла тодї зрмашїї поштрїї, неподї шї стрѣнеподї
Кѣїче се топїрѣ мѣндїреа зїгѣреаскѣ;
Кѣїчї Матеї Корвїнѣа пѣдїн маї дпїнте
Перѣндѣшїї тоатѣ фала, останїї шї дѣнералї,
Рѣнїт де дѣсшїї Мїхѣа кѣ фѣга аѣ скѣпат,
Кѣїчї дн сѣршїт татѣ шї тѣ, шї еѣ, шѣаї поштрїї
Де тоарте, де ровїе не-ам мѣнтѣїт кѣ тодїї
Прїн врадѣа шї кѣражѣа ветежїлор ромѣнї,
Шѣїче ах! о татѣ, орї днкозр'о тѣ зїт,
Еѣ вѣд паркѣ не Мїхѣа ка кѣм ар фї аїеѣеа.

Глїгорча.

Маї тѣлте лѣнї трекѣрѣ шї п'авем нїчї о шїтре
Де дѣсѣа знде есте, деї вїѣ сеаѣ де е торѣ.

Викторїеа. Пресїмт кѣмкѣ трѣїеште.

Глїгорча. Атѣнчї, ел не-аѣ зїтат.

Викторїеа.

О! нѣ'а осѣндї татѣ, кѣнд нїтї кѣ ел де-аїче,
Кѣ Стефан, кѣ аї поштрїї с'аѣ дѣс гонїнд не реѣе,
Днѣкѣт поате шї асѣзї еї зндеѣа сѣ ват.

Глїгорча.

Де-ам мерѣе ла Сѣчеѣѣа вр'о песте ам лѣа,
Ам шїтї че фак аї поштрїї дн дара зїгѣреаскѣ.

Викторїеа.

Еѣ кѣдетам тѣтѣкѣ сѣ'дї фак о рѣгѣшїнте.

Глїгорча.

Сѣ'мї сѣзї амеа копїлѣ, сѣ'мї сѣвї орї че воїештї.

Викторїеа.

Воїеск скїмѣѣатѣ 'н хайне сѣѣ пѣте де пѣстор,
Сѣ мерѣ сїнгѣрѣ татѣ се навѣ еѣ не Мїхѣа.

Глїгорча.

Че сѣвї? тѣ ештї невѣлѣ? воїештї сѣ'мї фачї сѣр-
шїтѣа!

Воїештї не семне їарѣшїї се тѣ маї пѣрѣсѣштї?

Викторїеа.

Нѣ те тѣхнї тѣтѣкѣ, асѣлѣтѣмѣ сѣ'дї слѣп:
Де доѣе орї кокошѣа кѣптасѣ асѣ поанте,
Кредеам кѣ кїар патѣра сѣ фїе адорпїтѣ,
Кѣ пѣмаї еѣ дн лѣте дештеантѣ прївїгеѣ.
Фѣрѣ сѣ'мї вїе сомнѣа сѣ пот а адорпї,
Шї кѣте попдї, о! кѣте, де кѣнд сомнѣа нѣ'мї вїне.

М'ам дѣс апої дїн кѣсѣ коле лѣжїгѣ торпїнте
Шї асѣлѣтам коѣреѣа шї вочетѣа чел трїст
Ал пасерїлор попдїї каре дѣтеѣаѣ не тѣрп,
Дн вале кѣргѣнд апа к'ѣн вѣїет де каскадѣ
Се днѣна дн тѣнте кѣ-а фѣарелор мѣдїре.
Пе черїѣ карѣа кѣ воїї мерѣеа ла асфїндїт,
Їар стелеле дѣарѣндѣа сѣлта дн локѣа лор
Ка прїн тр'ѣн фѣрпїк дѣсе ам адорпїт тѣтѣкѣ,
Дар кѣт аѣ фост де дѣлче ачестѣ адорпїре,
Шї кѣте фѣрѣтѣшеле веденїї ам вїсат,
Кѣчї зїоа ера алѣѣ кѣнд т'ам трезїт дїн сомн,
Мї се пѣреѣа кѣ Мїхѣа венїсе їар аїче,
Шї кѣ пѣртѣ не фѣрпте кѣпѣпѣ днфлорїтѣ,
Пе каре-апої дндатѣ мї-а пѣс'о ел не кап.

Глїгорча.

Сѣ штїї кѣ сѣ'нпїлїеште копїлѣ вїсѣа тѣѣ.

Викторїеа.

Де-ар да Дѣмнеѣѣ татѣ сѣ фїе пїї аїеѣеа,

Глїгорча. (Корѣсѣ.)

Аша пресїмт дн мїне кѣ тѣ кѣт де дн гравѣ
Вѣї фї фѣрїче 'н лѣте... дар соареле е сѣс,
Еа'н веѣї де прѣнѣѣа постѣрѣ.

Викторїеа. Трїѣѣѣа дѣсѣ дѣмї.

Сѣрѣѣѣмѣ тѣтѣкѣ.

Глїгорча. Ештї дѣсѣшїї мѣнѣгїереѣа.

С ч е п а III.

Глїгорча.

Се кѣѣдї тѣ копїлѣ а тѣ лѣса їар сїнгѣр?
Се мерѣїї пїнтре прїмеждїї, се мерѣїї ка сѣ те перѣї!
О Доамне! скїмѣѣї гѣндѣа алїнѣ дорѣа еї.

(Се стрѣкоарѣ пїнтре торпїнте четїнд їнскрїпдїїе.)

Ах! еат'о лѣте 'нтреѣгѣ кѣнд тѣ кредеам еѣ сїнгѣр,
Аїчї еатѣ тот отѣа гѣсеште мѣнѣгїереѣа.

Аїчї есте торпѣнтѣа лѣї Стефан де Батор,

Коле їар зн Баторї, дїн коѣче Берендел,

Коло мїї де катане вїсѣѣѣ сѣѣ товїле.

Ачештї дѣнералї зїгѣрї, ачештї оштенї кѣ тодїї,
Атѣнчї кѣнд се крѣзѣрѣ кѣ сѣнт вїрѣїторї:

Атѣнчѣа, кїар атѣнчѣа аѣ фост еї вїрѣїдї.

Ачест Берендел їарѣшїї дорїнд ка сѣ домнеаскѣ,

Венїт'аѣ дн Молдова не трон ка сѣ се зрче,

Шї'н лок де трон, торпѣнтѣа аїче шѣаѣ афлат.

Аша фїештекаре гонеште пѣлѣчїрї,

Аша се рѣтѣчеште тот отѣа дн вїеѣдѣ.

(Вѣлѣ о лѣѣсѣ.)

Локаш ал пѣсїндїреїї локаш ал вечнїчїеї!

Продѣѣѣа трекѣтоареїї вїеѣе оменештї.

Морпїнте! вої дн каре адорпм орї че пѣѣеждї,

Adorm a noastre vice mi patim, mi ambidii,
 Shi ori ce miriele zadarnici ka mi omia:
 Descideji zn repaos, primidim la voi.

С ч е н а IV.

ГЛГОРЧА, ВИКТОРИЕА.

Викторіеа.

Мъхнѣт іарънѣ дѣи паре шѣ поате а нѣ фѣ,
 Кънд тот нѣнтре моршѣте дѣ вежі къ съ стрекоеаръ,
 Ам съл дѣдемн съ теаргъ прѣн кодръ съ вѣнезе,
 Съї треакъ тѣхнѣчѣнеа, съ неарзъ гѣндѣл трѣст.
 Тѣтѣкъ! еатъ аркъл, воѣштѣ ка съ вѣнежі?

Глѣгорча.

Преа вѣне копѣлѣцъ, воѣ дѣчерка а мерде.
 Дар, зндеї секвѣрѣеа?

Викторіеа. Аѣчѣї, еат'о татъ.

Глѣгорча.

Кърънд нѣнторк а касъ, дар пѣлъ воїѣ венѣ,
 Рѣтѣї іар сѣнгвѣрѣкъ, рѣтѣї къ Дѣмнезеї!

С ч е н а V.

Викторіеа.

Мъхнѣреа ка зн шерне не іѣштѣ дѣ шѣде,
 Пе фрѣште, і с'аратъ трѣсвѣрѣ де дѣтрѣстаре,
 Ши фацаї е скѣмватъ, шѣ мерсѣл нѣвѣнд,
 Ши ворѣа мѣ се паре къ нѣї прѣкъм аѣ фост.
 Серманѣл пѣтѣмѣште, ел сѣфере къ мѣне,
 Прѣсѣмте сѣферѣнда мѣ кѣнѣл че тѣ дартъ.
 Къ тоатъ фѣдѣрѣеа, къ тот сѣрѣсѣл тѣѣ,
 Къ тоатъ прѣсѣмдѣреа че мѣнт къ амї аѣеа
 Де Мѣхѣл къ трѣѣште, ш'аѣчї аре съ вѣе.
 Кънд іѣнѣа дѣи сѣне къ тогѣл дѣн протѣвѣ
 Нѣ пот а тѣ аскѣнде де окѣл нѣрѣнтѣск,
 Къчї ел пѣтрѣнде лесне а шѣле кѣцѣтѣрѣ.
 Ши знде, знде оаре с'афѣлѣм пої тѣлѣгѣре?
 Аша, дѣ моршѣнт нѣмаї, дѣ сѣнѣл несѣмдѣрѣї
 Рѣпаосѣл не-ашѣеантѣ шѣ пѣчае вом гѣста.
 Аволо омѣл нѣне дѣрѣреї зн сѣърѣштѣ...
 Фрѣшѣос есте дѣ лѣнѣте фѣчорѣї съ трѣѣаскъ;
 Фрѣшѣос есте съ тоаръ не кѣштѣнѣ вѣтѣлѣї
 Кънд анѣръ о дѣаръ, кънд анѣръ не-аї лор,
 Къчї чѣї чѣїшї сканѣ дѣара дѣвѣчї еї нѣмаї мор.
 Дар, крѣд не вѣне поѣл фѣтеї непорочѣте
 Кънд перѣдем зн прѣїеген, зн фратѣ, зн нѣрѣнтѣ.
 Кънд перѣдем не аї пошѣтрѣ шѣ рѣтѣнѣет трѣїнд
 Серманѣ нѣлѣнгѣтоаре, дѣ долѣв вѣдѣвѣск,
 Съ нѣ авѣт а касъ такар нѣште моршѣнтѣ,
 Съ пѣлѣцѣм прѣсте елѣ, съ дѣплѣтѣм гѣрлаудѣ

Не вѣрѣчѣле дѣфѣнтѣ дѣ вре зн дѣнтерѣм,
 Дѣлѣчаѣа нѣлѣнгѣрѣї мѣ пої съ о гѣсѣтѣм.
 Къчї дакъ 'н вѣтѣлѣе кѣзѣт'аѣ акѣм Мѣхѣл,
 Съ'мѣ сѣне чѣне поате моршѣнтѣл зндеї есте?
 Съ прѣсор фѣлорѣї не дѣнѣсѣл шѣ кандѣлѣ съї нѣнѣ.
 Ох! іѣнѣа'мѣ прѣсѣмте къ Мѣхѣл есте морт,
 Къчї алт фѣлѣїѣ де тѣлѣт дѣкъ ар фѣ венѣг аѣче,
 Де тѣлѣт ачѣсте лѣкрѣмѣї де дѣнѣсѣл ера шѣтерсе,
 Ши тата, нѣлѣнгѣере де тѣлѣт ар фѣ афлат.

ROMANŪŢ.

Амаръ е вѣеѣа кънд нѣере мѣ се стѣнѣе
 Скѣпѣтеїа че спѣранѣа дѣ сѣфлет аѣ апрѣнс,
 Ши кънд нѣ сѣмдѣї тѣрѣе съ поцѣї такар дѣвѣнѣе,
 Ън дор, о сѣвенѣре де каре ештѣ кѣпрѣнс.

Кънд вежі къ лѣтеа есте о ватрѣ де дѣрѣре,
 Пѣтѣлѣнтѣл кънд дѣї паре ан тѣре дѣнтерѣм,
 Фѣїнѣдѣле лѣпсѣте де орѣ че нѣлѣнгѣере
 Кънд самѣнѣ къ стрѣгъ: пої тоате сѣферѣм.

Амаръ е вѣеѣа ла чел че рѣтѣчѣште
 Де патрѣе де парте, тѣранѣї вѣлѣстѣштѣнд;
 Дар тѣлѣт е маї амаръ ла чѣе каре іѣвѣште,
 Ши каре 'ндѣспѣрѣре трѣїѣштѣ сѣснѣнѣнд

Аша, амар трѣїѣштѣ серманѣ тѣртѣрѣїкъ,
 Охѣнд ла зскѣчѣне, дорѣнд аманѣлѣ сѣѣ,
 Ши вѣчнѣк крѣдѣнѣчоаса, еа нѣмаї сѣнгвѣрѣкъ
 Іѣвѣште пѣлъ тоаре: Аша іѣвѣск шѣ еѣ.

Прѣвѣїгѣоареа дакъ сѣснѣнѣ тоатъ поанѣеа,
 Ши лѣнѣчѣле рѣсѣнѣ де-ал еї кѣнтѣк дѣїос;
 Ши еѣ дѣвѣчї ка дѣнѣса іѣвѣск сѣнгвѣрѣлѣтеа,
 Ши еѣ фак съ рѣсѣне зн цѣтѣт тѣнгѣїос.

Дѣн тѣзѣл поцѣїї дакъ врѣн дѣнѣер вѣзѣтеазъ
 Моршѣнтѣл ачѣст тѣре, ачѣст фатал пѣтѣлѣнт;
 Кънд тотѣл е тѣчѣре, кънд тотѣл дорѣмѣтеазъ,
 Пе мѣне тѣнѣгѣлѣнѣште адесе лѣкрѣтѣнд.

Ши лѣна кънд рѣсѣре тот аст фѣлѣїѣ тѣ гѣсѣште;
 А еї лѣмѣнѣ стѣнѣе мѣїї драг съ о прѣвѣск,
 Еа сѣмте дѣнѣпрѣвнѣ къ-аѣеа че пѣтѣмѣште,
 Къчї самѣнѣ съ аїѣѣ каракѣтер вѣдѣвѣск.

Ла стѣле, ла лѣчѣферѣї тѣ зїт къ дѣнѣтрѣстаре,
 Дѣн орѣї каре аїѣвѣеа зн кѣнѣ паркъ зѣрѣск;
 Шратѣнѣчї аскѣлѣт зѣфѣрѣїї шонѣгѣнд дѣнѣнѣртѣре,
 Къ кѣнѣл каре кѣзѣт дѣвѣчї нѣлѣ маї гѣсѣск.

Кънд соарѣле се кѣлѣкъ дѣнѣ поѣрѣї дѣпъ тѣнѣге,
 Ши самѣнѣ кѣтѣнѣеа къ зн фрѣшѣос ковор:
 Еѣ нѣ вѣд нѣчї о фѣлоаре съ нѣ мѣ-адѣк'амѣнѣте,
 Къ нѣ маї ам дѣнѣ лѣте де кѣт зн сѣнгвѣр дор.

Нъ пот с'аскълъ първълъ че кърце коло 'н ~~малъ~~,
Къчї шонта лѣи ловеште аджак ~~сволетъ~~ ~~мѣй~~,
Нъ пот с'аскълъ о доинъ, вн възѣзмъ, о кытаре,
Нъ пот о рѣгъчїзне съ 'дрепт лѣи ~~Вътнезеѣ~~.

Нъ пот съ сѣфер зїоа, нъ пот съ сѣфер соаре;
Ачесте сѣнт фрътоасе ла чеї че'с ферїчїдї;
Дар орї че фрътвеседе адъче дѣтрїстаре,
Адъче тѣхнїчѣне ла чеї непорочїдї.

Аша, амар трѣеште сермана тѣртѣрїкъ
Цетънд ла зскъчѣне, допїнд амантъа сѣй,
Шї вечнїк кредїнчїоасъ еа нъмаї сїнгѣрїкъ
Ївеште пълъ поаре: Аша ѳъвек шї еѣ!

С ч е п а VI.

ВИКТОРИЕА, ТЕЛЦА.

Телїца.

Ївїта теа аскълъ, те рог нъ маї къпта,
Ох! Доампе! ал тѣъ кѣтѣк дн інїтѣ стрѣвате
Е жалнїк, мѣлт маї жалнїк денѣт, кънд се вочеште
Ън клопот сїнгѣратїк дн мезъа знеї пондї.

Викторїеа.

Кърѣнд вн глас ва спъне: Викторїеа с'аѣ дѣс!
Ш'ън клопот атвнчї соро, ва ресъна дн аер.

Телїца.

Че ворбе де копїлъ, маї вїне еатъ вобїй,
Дї вїнерї асгъзї соро шї пот ка сѣдї гъчѣск.

Викторїеа.

Гъчештемї непгрѣ Мїхъа деї вїѣ, сеаѣ де е торт.

Телїца.

Зїчеаї къ нъ пондї кредѣ дн фармечї шї дн вражъ.

Викторїеа.

Воїеск сѣ'мї фак дїстракцїй, воїеск сѣ отор шї тїмпъа.

Телїца.

Мїнештїї към ддї плаче, гъндемтѣ че воештї
Дн дреантѣ шї дн сгнга аместекъї крѣчїш.

Викторїеа.

Аместекъї тѣ соро към штїї къ сѣ къвїне.

Телїца.

Патрѣзечї шї зпъл	Де-афї ка сѣ фїе,
Де вобї тот ка зпъл,	Де-афї ка сѣ вїе
Че тоате ле штїдї,	Мїхъа пе ла пої,
Шї тоате гъчїдї,	Сѣ пе спънедї пої
Спънедїтї кѣрат	Сѣ кадъ дн праг
Шї адевѣрат	Аша към вѣ траг,

Ън от сосїторїѣ
Че вїне къ спорїѣ,
Че вїне къ дор,
Къ драг шї амор,
Де-афї сѣ нъ фїе,

(Телїца поартъ, дѣпарте шї десларте вобїй.)

Викторїеа.

Еа 'н сїзнемї маї де грабъ тѣтѣка се нъ вїе,
Че каде оаре соро, де вїне сеаѣ де рѣз?

Телїца.

О! вїне се аратъ, аштеантѣ сѣдї спън тот:

Акъм вїне о вестѣ де марѣ възкрїе...
Аштеантѣ... чел къ вестѣа дї вн стрѣн днї парѣ,
Аша, стрѣн ел есте, акъшї вїне ла пої.

Дн праг, дн дрѣм, дн масъ тодї вобїй с'аѣ дѣс!
Ел трѣвѣ кїар асгъзї аїче сѣ сосїаскъ,
Шї 'н зрѣмъ вїне Мїхъа фѣрѣ доарѣ шї поате
Тот асгъзї шї ел вїне. О! асгъзї негрешїт,
Шї каде адъпарѣ де оамїнї тарѣ мѣлдї.

Викторїеа.

Се поате оаре соро на вобї сѣ гъчїаскъ?

Телїца.

Сѣ нъ'мї маї зїчї пе нъме де нъ се днплїнеште.
Сѣ маї врѣжъск одагъ.

Викторїеа. Пе татъа мѣй азд.

Телїца. Фїї сїгѣрѣ къ Мїхъа сосеште негрешїт.

Дн сѣ ворбештї къ дѣнсъл прекъм ворбештї къ мїне,
Ш'атѣнчѣа вѣ квоаште де сѣнт еѣ гъчїгоаре.

Викторїеа.

Де са'нплїнї Телїдо къ че сѣдї рѣсплътѣск?

Телїца.

Нъ чер декът тот възъ сѣ фїї прекъм аї фост.

(Ва зрѣа.)

К Ъ Н Т Е К Ъ.

Съоаръ, съоаръ порѣтвїдъ
Къ арїнїоаръ азрїтъ
Шї п'о разъ де лънїдъ
Мерї дн цара теа дорїтъ!

Пе о коастъ 'нтѣнекоасъ
Ънде Олтъа дѣме 'н сїзнѣ
Шадѣ дѣлчѣа теа фрътоасъ
Шї шонтеште 'нчет вн нъме.

Стерѣ деанаї азрїтъ
Д'ъмедѣ тѣргѣрїгарѣ;
Іар пе гѣраї днфлорїтъ
Пънѣ о дѣлчѣ сѣрѣтарѣ.

D. B.